

25 octombrie, 2019

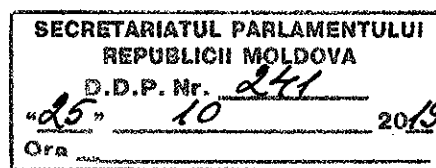
**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul Permanent
Parlamentul Republicii Moldova**

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

**Deputați în Parlamentul
Republicii Moldova**

Reșcu Marian Z. [Signature]
Sergiu Litoianu [Signature]
Lumare Petru [Signature]
Roșca Veronica [Signature]
Borșențu [Signature]
Iugo, Grigoriu [Signature]
Maria Liubanu [Signature]
Mărcuș Ștefan [Signature]

L E G E
pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Pe tot parcursul textului, termenul ”servicii profesionale” se substituie prin ”activități profesionale independente”, termenul ”activități independente” se substituie prin ”activități comerciale independente”, iar termenul ”factura fiscală electronică (e-factura)” se substituie prin ”e-factura” la forma și modurile cuvenite;

2. Articolul 5 se modifică după cum urmează:

la punctul 36, sintagma ”Prevederile prezentului punct nu se extind asupra persoanelor menționate la pct. 36²⁾ și la 36³⁾” se exclude;

punctul 36 se completează, în final cu următorul text: ” , precum și activitatea permanentă desfășurată în cadrul formelor de organizare a activității prevăzute de lege de către avocat, avocat-stagiar, notar public, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară, dar și exercitarea independentă a profesiei de medic în una dintre formele de organizare a activității profesionale prevăzute de Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995.”

punctele 36²⁾ și 36³⁾ se exclud.

3. La articolul 24:

alineatul (1) din Codul Fiscal se completează, în final, cu următoarea sintagmă: ” , inclusiv documentate prin intermediul documentelor electronice sau, în cazul în care ambii subiecți sunt plătitori ai T.V.A., a documentelor semnate olografic, scanate și transmise pe poșta electronică.

În cazul documentelor electronice, aplicarea semnăturii electronice a persoanei responsabile este obligatorie”.

se completează cu un nou punct (10¹) cu următorul conținut:

”(10¹) Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale în baza bonurilor de casă emise de mașina de casă și de control cu memorie fiscală în mărime de până la 1000 lei per bon, dar nu mai mult de 1% din venitul din vânzări, cu condiția ca bonurile în cauză să respecte condițiile specificate în art.11 alin.(7) din Legea cu privire la contabilitate și raportare financiară nr.287 din 15 decembrie 2017, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția lit.d) și g).”.

alineatul (11) se completează, în final, cu următorul text:

”cu excepția cazurilor prevăzute la alin.10¹”.

4. **La Capitolul 10¹:**

pe tot parcursul capitolului, termenul ”în sectorul justiției și în domeniul sănătății” se substituie prin ”independentă”, la forma și modul cuvenit.

la articolul 69⁴, sintagma ”18%” se substituie prin sintagma ”12%”.

5. **Articolul 92** alineatul (8) se completează, în final, cu următorul text:

”Prevederea de la prezentul alineat se aplică și agenților economici nou-înregistrați, pe o perioadă ce nu va depăși 3 ani calendaristici consecutivi

6. **Articolul 93** se completează cu un nou alineat (16¹) cu următorul conținut:

(16¹) *E-factura* – factura fiscală electronică generată în Sistemul informațional automatizat de creare și circulație a facturilor fiscale electronice „e-Factura”

7. **La articolul 102:**

1. alineatul (10)

litera a) va avea următorul cuprins:

”a) de factura fiscală la valorile materiale, serviciile procurate pentru care a fost achitată ori urmează a fi achitată T.V.A. cu excepția situațiilor stipulate în lit d);

se completează cu lit d) cu următorul cuprins:

”d) de bon de casă pentru valorile materiale, serviciile procurate prin numerar în valoare ce nu depășește 1000 lei fără TVA cu condiția că bonurile în cauză să respecte condițiile specificate în art.11 alin.(7) din Legea cu privire la contabilitate și raportare financiară nr.287/2017, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția lit.d) și g)”;

2. se completează cu un alineat nou (19) cu următorul conținut:

”(19) În cazul în care e-factura ori factura fiscală în formă electronică pentru livrarea serviciilor este recepționată și semnată de către cumpărător (beneficiar) până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin e-factura ori factura fiscală în formă electronică, subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A. achitată sau care urmează a fi achitată, pentru serviciile menționate utilizate la efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător în luna în care a avut loc livrarea acestora.”

8. La articolul 117¹:

1. Alineatul (11) se completează, în final, cu următorul text:

”În cazul utilizării e-facturii ori facturii fiscale în formă electronică, data eliberării facturii fiscale nu poate depăși 10 zile a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea.”

2. se completează cu trei alineate noi, (14), (15) și (16), cu următorul conținut:

”(14) La efectuarea livrărilor impozabile, factura fiscală poate fi eliberată cu aplicarea semnăturii electronice.”;

”(15) În cazul utilizării e-facturii ori facturii fiscale în formă electronică la efectuarea livrărilor de mărfuri, în cazul în care acestea se transportă, e-factura ori factura fiscală în formă electronică se eliberează în perioada până la 3 zile înainte de data la care începe transportul, dar nu mai târziu de data la care începe transportul lor, cu excepția cazurilor specificate la alin.(11) și (13).

(16) La efectuarea livrărilor de servicii, furnizorii, în cazul utilizării facturii fiscale în forma electronică ori a e-facturii, eliberează factura fiscală în termen ce nu poate depăși 10 zile din data livrării de servicii.”.

Art.II. – Articolul 12 din Legea cu privire la contabilitate și raportare financiară nr.287 din 15 decembrie 2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.1-6, art.22), cu modificările și completările ulterioare completează cu un nou alineat (4) cu următorul conținut:

”(4) În cazul întocmirii documentului primar cu regim special în formă electronică, element obligatoriu îl reprezintă aplicarea semnăturii electronice a persoanei responsabile.”

Art.III. – Articolul 2 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori (Monitorul Oficial, 2013, nr.191-197 art.619), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu alin. (7) cu următorul cuprins:

„(7) În cazul contractelor de credit pentru entități micro și mici clasificate conform Legii contabilității și raportării financiare 287/2017, se aplică art.1–3, și art. 10–23.”

Art.IV. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la 01 ianuarie 2020, cu excepți art.III, care intră în vigoare la momentul publicării.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni din momentul publicării, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de lege este elaborat Radu Marian. Prezentul proiect de lege vine să modifice prevederile Codului fiscal nr.1163/1997, Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017, precum și Legii nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ, finalitățile urmărite

Proiectul de lege vine ca reacție la multiplele adresări din partea agenților economici privind problemele ce le întâmpină aceștia la desfășurarea activității de întreprinzător. Mai mult, pentru identificarea celor mai stridente mecanisme ce necesită intervenție, au fost organizate o serie de întâlniri, cu precădere cu reprezentanții businessului mic și a liberilor profesioniști, propunerile venite din partea acestora reprezentând piatra de temelie a acestui proiect de lege.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

1. Acceptarea cecurilor emise de mașini de casă și control în calitate de documente confirmative pentru deducerea cheltuielilor

Acceptarea în contabilitate a bonului de casă (bonul fiscal) emis de către mașinile de casă și control (MCC) pentru achiziții cu plată în numerar pentru sume mici este scoaterea poverii birocratice de pe agenți economici. Bonurile de casă sunt documente fiscale obligatorii din punct de vedere juridic și ar trebui extinse pentru a acoperi tranzacțiile mici, de până la 1000 lei, între întreprinderi. Aceasta ar elimina factura fiscală pentru toate

tranzacțiile efectuate în numerar și primirea de bunuri în persoană. De asemenea, ar schimba în mod fundamental sistemul actual prin care o companie care realizează o vânzare are mai multe procese pentru persoane juridice versus persoanele fizice – o diferențiere care consumă foarte mult timp și energie. Pentru a nu admite, totuși, abuzuri în utilizarea bonurilor de casă, se propune limitarea valorii totale a acestora la 1% din venitul din vânzări.

Totodată, modificarea simplă în conținutul bonului fiscal poate egala, într-o oarecare măsură, acesta cu factura fiscală, prin corespunderea acestuia cu criteriile documentelor primare de strictă evidență prevăzute în lege.

Mai mult, prin modificarea dată se urmărește și stimularea eliberării cecurilor emise de MCC și de către persoanele ce practică activitate independentă, ceea ce va duce, pe lângă încasări suplimentare la buget din contul creșterii veniturilor contabilizate a acestei categorii de contribuabili, la fortificarea formei date de activitate drept o alternativă sănătoasă a patentelor de întreprinzător în comerț.

2. Excluderea sintagmei "L.Ș." din facturile fiscale și alte documente primare de strictă evidență utilizate în activitatea de întreprinzător

Deși legea deja demult nu obligă pe nimeni să ceară ștampilă, încă se insistă pe ele. Prevederea proiectului propus vine să le amintească tuturor utilizatorilor că ștampila NU e necesară.

În același timp, odată cu operarea modificărilor ce se propun, va fi nevoie de modificarea la o serie de acte normative aprobate de Guvern și autoritățile publice centrale, cum ar fi Hotărârea Guvernului nr.294/1998, unde, de asemenea, la pct.12 din Anexa 2 ar trebui specificat expres că ștampila nu este obligatorie, sau Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 28.08.2017, unde în anexa 1, sintagma " L.Ș." ar trebui să se excludă, ca și, de altfel, sintagmele "și, după caz, ștampila", " și, după caz, se aplică ștampila entității

care prestează servicii”, ” și, după caz, prin aplicarea ștampilei” din anexa 2 la același act normativ, etc.

3. Acceptarea facturilor fiscale scanate și trimise pe email, ca dovadă contabilă

Prevederea va permite entităților plătitoare de TVA să trimită facturile fiscale semnate și scanate pe email și acestea să fie acceptate ca dovadă contabilă. Pe lângă timpul economisit, această măsură va ajuta mulți antreprenori să facă tranziția mai ușor la sistemul E-factura. Este important de precizat că în acest moment legislația națională nu exclude în mod direct această practică, dar a fost introdusă această prevedere în cadrul normativ ca să nu existe interpretări .

4. Regim fiscal unificat și simplificat pentru freelanceri pentru a impulsiona intrarea acestora în legalitate

Nu se propune crearea unui regim fiscal nou, ci unificarea regimurilor actuale aplicate persoanelor fizice prin ajustarea regimului de activitate profesională în domeniul juridic și medical, extrapolând modul de impozitare a acestora și asupra altor profesioniști individuali care desfășoară o activitate ce necesită certificare prealabilă.

În același timp, se propune și o diminuare a cotei impozitului pe venit achitat de către aceștia (de la 18% la 12%), deoarece cota de 12% este una relativ unică, dar și deoarece anume această cotă se aplică asupra veniturilor persoanelor fizice.

5. Micșorarea numărului de rapoarte care trebuie depuse de SRL

Deși în acest moment există un regim simplificat de raportare pentru întreprinzătorii individuali care au până la 3 angajați, ei trebuind să prezinte un singur raport unificat (art. 92, alin.(8) din Codul Fiscal), totuși acest lucru nu există pentru SRL-uri și alte forme de organizare.

Astfel, se propune extinderea prevederii deja existente și asupra agenților economici nou-înregistrați, pe o perioadă ce nu va depăși 3 ani calendaristici consecutivi (ciclu natural de maturizare a unui start-up).

6. Simplificarea accesului la finanțare pentru IMM.

Problema comună a întreprinderilor micro și mici este accesul la finanțare. Conform statisticii Băncii Naționale a Moldovei, precum și partenerilor internaționali, imaginea accesului la finanțare la nivel macroeconomic este văzut de obicei foarte bine. Băncile au lichidități, ba chiar se plâng că nu acordă suficiente credite. La nivel microeconomic totul este mult diferit. Politicile abuzive, normele și standardele confuze fac procesul de creditare foarte descurajator. Exemple de abuz / probleme sunt după cum urmează:

- Negocierea unei rate de dobândă și aflarea ulterioară că aceasta a crescut sub formă de penalitate exprimată în contract fără nici o notificare.
- Tactici agresive de a impune proprietarii de afaceri să ia împrumuturi în calitate de persoane fizice, riscându-și astfel proprietatea lor și făcându-i direct responsabili de credit.
- Cerințe excesive de garanție (până la 150%). Fiecare proprietar de afaceri aude poveștile celor care semnează și sunt apoi forțați să nu-și onoreze obligațiunile deoarece banca câștigă mai mulți bani pe lipsa sau întârzierea obligațiunilor decât plățile la timp.
- Termeni și condiții extrem de neclare - cu taxe ascunse adesea printr-un text neclar care pot crește rata dobânzii declarată mai mult de 15%.
- Băncile ascund informații despre programele guvernamentale de garantare a împrumuturilor pentru IMM-uri, fie din ignoranță, fie din alte motive.

Mai mult ca atât, în timp ce există reglementări moderate pentru bănci, pentru OCN nu există nici o reglementare. Adoptarea proiectului în cauză nu atrage după sine alocarea de mijloace financiare.

Astfel, se propune extinderea prevederii deja existente și asupra agenților economici nou-înregistrați, pe o perioadă ce nu va depăși 3 ani calendaristici consecutivi (ciclu natural de maturizare a unui start-up).

7. Simplificarea modului de utilizare a facturii electronice prin posibilitatea emiterii e-facturii la 3 zile până la livrarea mărfurilor și la 10 zile după livrarea serviciilor

Neutilizarea pe larg e-facturilor este cauzată și de neajunsurile din punct de vedere legislativ. Comparativ cu documentul pe hârtie, documentul electronic conține întotdeauna data exactă a creării documentului, ceea ce înseamnă că documentul electronic poate fi emis numai la data livrării, ceea ce creează incomoditatea în utilizarea e-facturii, în special în cazul produselor ușor alterabile care se livrează către grădinițe, școli, sau spitale.

Propunerile noastre au scopul să introducă mai multă flexibilitate în timpul emiterii e-facturi, această să poată fi emisă timp de 3 zile până la livrare în cazul mărfurilor și la 10 zile după livrare în cazul serviciilor serviciilor. De asemenea se introduce mai multă flexibilitate la deducerea sumei TVA pentru mărfurile/serviciile procurate, și anume, se permite ca în cazul livrării produselor și serviciilor achiziționate într-o anumită lună, e-facturile să poată fi acceptate de cumpărător până la data de 25 a lunii următoare. Este o prevedere utilă în special pentru serviciile de telecomunicație, facturile cărora vin la sfârșit de lună.

Adițional, pentru a introduce claritate în utilizarea facturilor fiscale în format electronic și facturilor fiscale electronice (e-factura), se propune introducerea definiției "e-factura" în art. 93 din Codul fiscal.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat. Totodată, în virtutea art.3 alin (3¹) din Codul fiscal, în cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul

de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de avizare, conform unei metodologii aprobate de acesta.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare și nu necesită elaborarea sau modificarea altor acte normative, cu excepția actelor normative subordonate celor, ce au suferit careva modificări (hotărâri de Guvern, ordine ale autorităților administrației publice centrale etc).

Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de lege a fost inițiat în baza unor discuții publice avute de deputatul Radu Marian cu peste 50 de antreprenori și liberi profesioniști, care au venit cu propuneri de îmbunătățire ale activităților. Inițiativa a fost discutată și coordonată cu conducerea Ministerului Finanțelor și Ministerului Economiei și Infrastructurii.

Radu Marian

